

Jaarthema: Geestelijk leven

April 2024: twijfel (Thomas)

Thomas, een gelovige twijfelaar?! n.a.v. Johannes 11: 7-16 en Johannes 14: 1-6 en Johannes 20: 24-29

We staan stil bij het tweede wonder van Pasen. Het eerste wonder is dat de Heere Jezus is opgestaan uit de dood. Hij heeft de schuld verzoend. God de Vader heeft het offer dat Jezus bracht aanvaard. Het is volbracht! Daarom kon de dood Hem niet vasthouden: Jezus leeft!

Maar nu het tweede wonder van Pasen. Dat is, dat Jezus er Zelf voor zorgt dat de blijde boodschap van Zijn opstanding wordt verspreid. De Heere Jezus verschijnt aan een verdrietige Maria Magdalena. Hij komt door gesloten deuren en begroet Zijn angstige discipelen met de woorden 'Vrede zij jullie!'. Ondanks dat ze Hem allemaal in de steek gelaten hebben, ondanks hun ontrouw, blijft Hij trouw aan Zijn volgelingen. Daarom rondt Hij Zijn werk op aarde niet af zonder te verschijnen aan Zijn leerlingen. Hij is ook na Pasen de Goede Herder die Zijn schapen opzoekt. Jezus doet er dan ook alles aan om Zijn leerlingen te laten delen in het blijde nieuws van Zijn opstanding.

Maar dat blijkt nog niet zo eenvoudig. Want Thomas maakt dit niet mee. Hij kan er niet bij en is er niet bij als Jezus aan Zijn discipelen verschijnt in de avond van Zijn opstandingsdag. Hij wordt de ongelovige Thomas genoemd. In Van Dale's woordenboek staat dat een ongelovige Thomas een halsstarrige ongelovige is. Maar is dit Thomas zoals de Bijbel hem tekent? Een halsstarrige ongelovige, een salontwijfelaar, die overtuigd is van zijn eigen mening en verder alles in twijfel trekt? Dat is op zijn minst een eenzijdig beeld van Thomas. De evangelist Johannes laat namelijk al eerder het licht op Thomas vallen. Als Jezus in Johannes 11 op weg gaat naar Bethanië om de gestorven Lazarus op te wekken, raden Zijn discipelen dit af. De situatie is veel te bedreigend. Toch gaat Jezus. Het is juist Thomas, die uit diepe geloofsverbondenheid met Jezus dan zegt: 'Laten wij ook met Hem meegaan om met Hem te sterven'. En op het moment dat Jezus in Johannes 14 tijdens Zijn afscheidsgesprek het Vaderhuis noemt als Zijn eindbestemming en tegen Zijn leerlingen zegt: 'Jullie weten niet langs welke weg Ik zal gaan', is het Thomas die op een kritische manier vraagt: 'Heere wij weten niet waar U naar toe gaat en hoe kunnen we dan weten langs welke weg?'. Thomas kan Jezus niet volgen, letterlijk noch figuurlijk, maar komt ook niet los van Hem. Thomas, één van de twaalf, Didymus genoemd. Zowel de Aramese naam Thomas en het Griekse woord Didymus, betekent tweeling. Dat is Thomas ten voeten uit. Een man die in zijn hart de dubbelheid van geloof en ongeloof, van verwachting en twijfel, van hoop en cynisme kent. Een kritische en realistische, maar vooral ook gepassioneerde, trouwe en serieuze volgeling van Jezus. Hij wil weten en zien waar hij met Jezus aan toe is. En hij lijkt ten aanzien van de weg die Jezus gaat gelijk te krijgen. Uiteindelijk loopt Zijn weg dood aan het kruis en in het graf. De kruisiging van Jezus is voor Thomas een traumatische ervaring geweest. Het heeft een diepe wond geslagen in zijn leven. Pasen?! Hij kan het niet geloven. Thomas is geestelijk lamgeslagen en trekt zich terug.

Wij belijden dat geloven het werk van de Heilige Geest is. Maar het lijkt toch alsof bij de één het licht van Pasen makkelijker doordringt dan bij de ander. Heeft dat te maken met ons karakter of met de geloofstraditie waaruit je komt? Dat kan! Toch laat de Heilige Geest het daar niet bij zitten. Geloven doe je samen, in een gemeenschap, elkaar tot steun.

Hoe gaat Thomas hier mee om? Hij kan het licht van Pasen niet tegenhouden, maar hij kan wel in een donkere kamer gaan zitten. Dat doet hij dan ook. Hij sluit zich af van zijn medegelovigen. Hij kan niet geloven dat Jezus leeft. Daarom liever geen bezoek, zegt Thomas. Hij is er niet bij als Jezus op de avond van de eerste Paasdag aan Zijn discipelen verschijnt. Maar Thomas is één van de twaalf. Dat betekent dat hij wel deel uitmaakt van de discipelkring. Hij mist door zijn keuze voor het isolement echter wel de ontmoeting met de opgestane Heere in de kring van de volgelingen van Jezus. Hij weigert zich te laten troosten. Hier leer ik iets van, juist met het oog op samen gemeente-zijn. Je doet jezelf tekort (en niet alleen jezelf!) als je, om wat voor reden dan ook, je blijvend afzondert van de gemeente en je terugtrekt uit de kring van de gelovige gemeenschap. Dat is gevaarlijk, omdat je dan wordt teruggeworpen op jezelf.

Wellicht herkent u of jij je in Thomas. Je ervaart weinig geloof meer bij je van binnen. Je hebt teleurstellende ervaringen opgedaan met God of met mensen om je heen, binnen en buiten de gemeente. Jij denkt: Ik zou wel willen geloven, maar ik kan het niet. Je hebt nog zoveel vragen en twijfels. Of u denkt: Ik geloof wel, maar of ik zal blijven geloven?! Hoe kom je dan verder? Verwacht het niet uit eigen kracht! Let maar eens op hoe de Heilige Geest in Thomas' leven doorwerkt.

Thomas wordt in de eerste plaats opgezocht door zijn medediscipelen. Zij vertellen hem dat ze Jezus hebben gezien. Maar Thomas laat zich niets wijsmaken. Hij wil bewijs, een teken. Hij wil de littekens in Jezus' handen en zijde zien. Hij stelt een voorwaarde. Maar dan, een week later, is hij toch aanwezig. En dan verschijnt de Heere Jezus opnieuw. Dit

bezoek is een soort herhaling van een week eerder. Maar Jezus richt zich meteen tot Thomas. Waar Thomas een voorwaarde stelt, komt Jezus hem onvoorwaardelijk tegemoet. Hij laat als de Goede Herder dit schaap niet aan zijn lot over. Jezus confronteert Thomas vervolgens met zijn eigen woorden: 'Thomas, leg jouw vinger in Mijn hand en leg jouw hand in Mijn zij. Wees niet ongelovig, maar gelovig'. Jezus komt Thomas helemaal tegemoet in zijn twijfel en ongelof. Jezus toont hem Zijn littekens en zo herkent Thomas de Heere Jezus als de Levende! Dat geldt nu nog. Je herkent Jezus als de opgestane Heere aan Zijn littekens. Die littekens zijn herkenningsteken: 'Ik ben dood geweest, maar zie: Ik leef!'. Het herinnert ons aan Zijn verzoenend lijden en sterven aan het kruis voor onze zonden, maar ook aan Zijn overwinning met Pasen over de macht van de zonde en dood. Hij heeft de boze overwonnen. Jezus neemt ze zelfs mee tijdens Zijn hemelvaart als Hij met zegenende handen naar het Vaderhuis terugkeert. En als Johannes later een blik in de hemel mag werpen, ziet hij 'het Lam, staande als geslacht'. Dat litteken blijft altijd en daaraan is Christus herkenbaar. Christus ken je nooit zonder littekens. Zo moet Thomas er aan geloven. Daar spoort Jezus hem dan ook toe aan: 'Thomas, wees niet ongelovig, maar gelovig!'. Daartoe spoort Jezus ook ons aan. Juist waar wij ook in ons leven oplopen tegen allerlei littekens. Niet alleen schaafwondjes, maar diepe wonden, trauma's, frustraties die je opgelopen hebt, niet alleen buiten de kerk, maar ook binnen de gemeente van Christus. En daardoor is ons leven, ook mijn leven, getekend met littekens. Maar in de ontmoeting met de opgestane Heere die ons Zijn littekens toont worden onze wonden en littekens niet weggepoetst, maar verzoend. Wij moeten onze blessures dan ook niet ontkennen, maar verwerken, ons verzoenen met onze wonden, door in het geloof ons toe te vertrouwen aan de Heere Jezus. De Heilige Geest leert ons dat en helpt.

Uiteindelijk breekt dat geloof ook door in het leven van Thomas. Als hij belijdt: 'Mijn Heere en mijn God! Hoe het zover gekomen is? In 1 Korinthe 12: 1-3 zegt Paulus: Niemand kan zeggen dat Jezus de Heere is, dan door de Heilige Geest. Het is de Heilige Geest die het hart en de ogen van Thomas opent voor de levende Heere. Het is de Heilige Geest die Thomas geneest van zijn twijfel. Maar de Geest laat ons niet alleen zien wie Jezus is. Hij maakt ook dat we Hem gaan belijden. Heel persoonlijk Jezus belijden als mijn Heere en mijn God! Zalig ben je als je niet ziet, maar Jezus gelooft op Zijn woorden. Want geloof je nu in de Heere Jezus als je Redder, dan zul je Hem straks zien met Zijn littekens, die herinneren aan alles wat Hij voor ons heeft volbracht!

Vragen (persoonlijk of als bijbelstudiegroep):

- Kijk bewust naar wat de evangelist Johannes zegt over Thomas. Op welke punten herken je jezelf in hem? Wat zijn uw/jouw sterke en zwakke kanten en wat kun je op dit punt van Thomas leren?
- Na Pasen komen de discipelen samen op de eerste dag van de week. Wat betekent het voor u/jou om de zondag als rustdag te vieren? Hoe zie je de verhouding tussen de sabbat en de zondag?
- Elke zondag belijdt je in de kerk dat Jezus is opgestaan uit de dood. Thomas kan dat op Pasen echter niet geloven. Hebt u of jij daar wel eens aan getwijfeld? Waarom wel/niet?
- Bespreek met elkaar deze uitspraak: 'Als je moedeloos bent of door twijfel wordt overvallen, moet je vooral doorgaan met Bijbellezen en bidden, met het contact zoeken met andere gelovigen en vooral naar de kerk gaan, want de kerkdienst is bij uitstek de werkplaats van de Heilige Geest.'
- Thomas maakt in korte tijd een intensief proces van geestelijk groei door. Zie je die groei ook in je eigen leven? Hoe ontstaat geestelijke groei? Op welke punten zou u/jij graag willen groeien?
- Paulus zegt: Niemand kan zeggen dat Jezus de Heere is dan door de Heilige Geest! Hiermee wijst Paulus op het belijden van het geloof in het midden van de gemeente en voor Gods aangezicht. Hebt u/jij in het openbaar belijden van het geloof afgelegd? Waarom wel/niet en welke plaats nam/neemt de Heilige Geest daarbij in?

Voor de kinderen: <https://abcvoorkinderen.nl/opstanding> en het speciale Werkblad April

Om te luisteren:

- <https://www.youtube.com/watch?v=hg2NuFfdLDE> (Uw wil geschiede – Lucas Kramer)
- <https://www.youtube.com/watch?v=zERAODEKDQO> (Nog altijd wie U was – LEV)
- <https://www.youtube.com/watch?v=gILLoZOqXc> (Toekomst vol van hoop – Nederland Zingt)
- <https://www.youtube.com/watch?v=uxCEDLLgSE> (Klaar met geloven – Christian Verwoerd)

Quote:

*Ik geloof niet in een geloof zonder twijfels,
in een geloof zonder vragen,
in een geloof zonder zoeken.*

Opmerkingen of vragen over het jaarthema? predikant@gouderaksekerk.nl of 0182-372383

